

Segítők és segítettek – lemorzsolódás megelőzése

A református köznevelés és a lemorzsolódás kapcsolata

Mit jelent ez?

Jogszabályi megalapozás

- Nkt. 94. § (4) bekezdés x) pontja – felhatalmazó rendelkezés

- Nkt. 4. § 37. pontjában foglalt definíció:

„lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé”

Kiket érint?

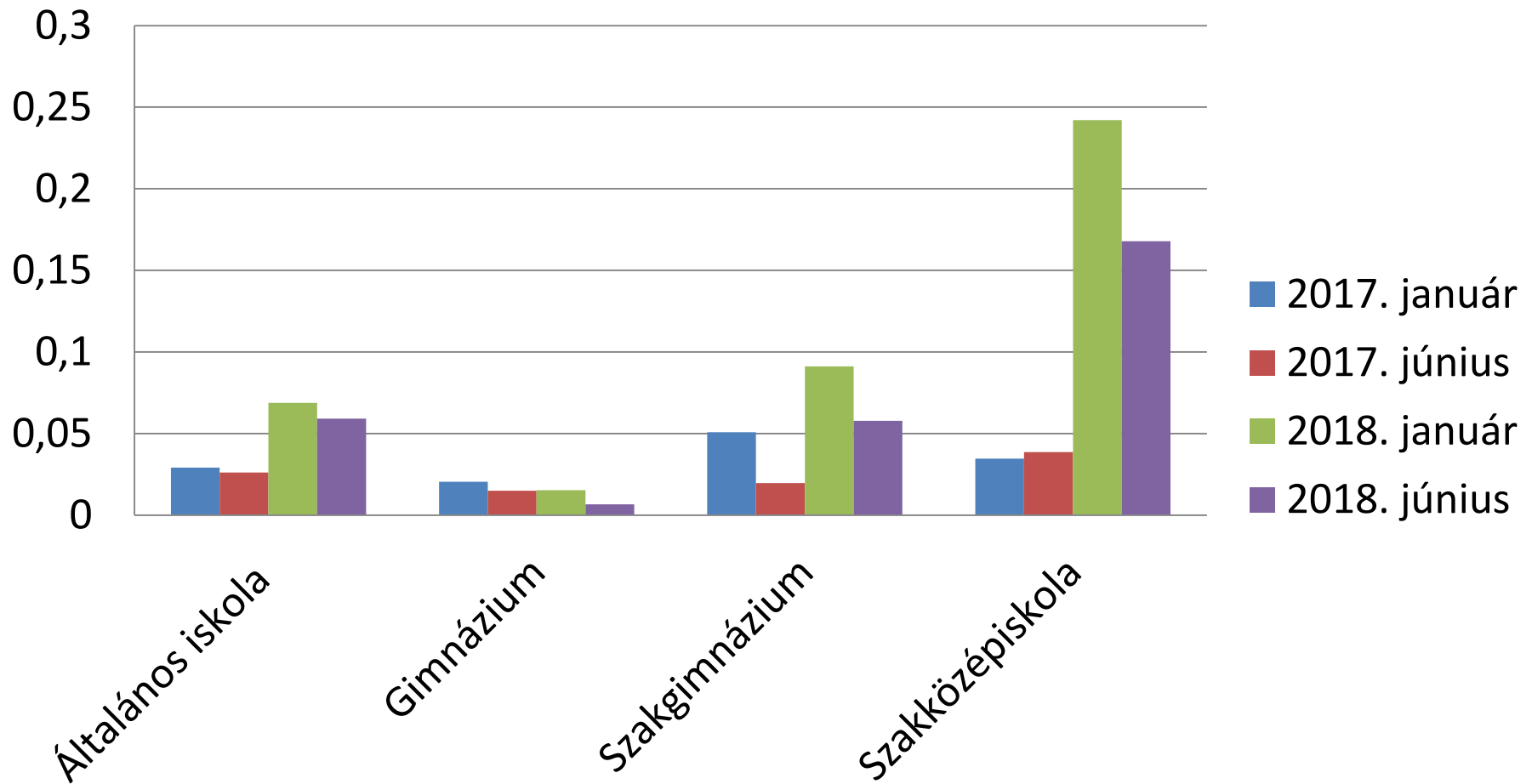
229/2012. (VIII. 28.) Korm. rend. 26/A. §, 44/J. §
– a működtetés részletszabályai, hatályos 2016. október 19-től

- A célcsoport vonatkozásában 5-12. évfolyamokon a lemorzsolódás kockázata mögött álló jellemzők adatai (érintett tanulók létszáma), pl.
  - alacsony tanulmányi eredményből adódó ok (évfolyamonkénti és tantárgyi bontásban),
  - bukás, évisméltés,
  - hiányzás (igazolt, igazolatlan),
  - a magatartásban tetten érhető okok (magatartás minősítése),
  - a szorgalom minősítésében megmutakozó probléma (motiváció)
  - szociális helyzetre visszavezethető ok,
  - életkor, stb.
- Tanulói előrehaladást támogató beavatkozások, tevékenységek
  - Tanulmányi eredmény javítását célzó beavatkozás
  - Tanulói motiváció növelésére irányuló beavatkozás
  - hiányzás csökkentésére irányuló beavatkozás
  - szociális helyzetből eredő hátrányok kompenzálását célzó beavatkozás
  - befogadó, együttnevelést célzó oktatás-szervezési beavatkozások

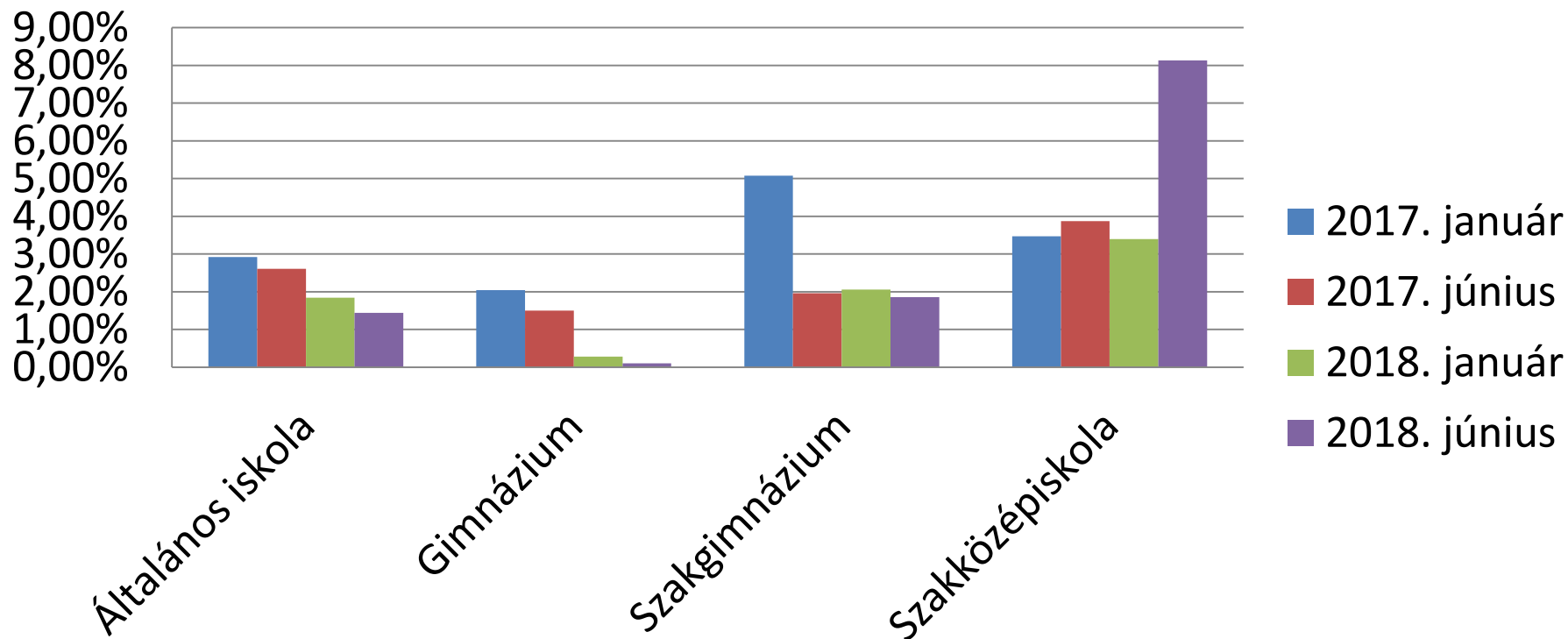
Érintettek

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya a református intézményekben

Érintettek

Kettő feltétel szerinti lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya a református intézményekben

A lemorzsolódás okai

Általános iskola

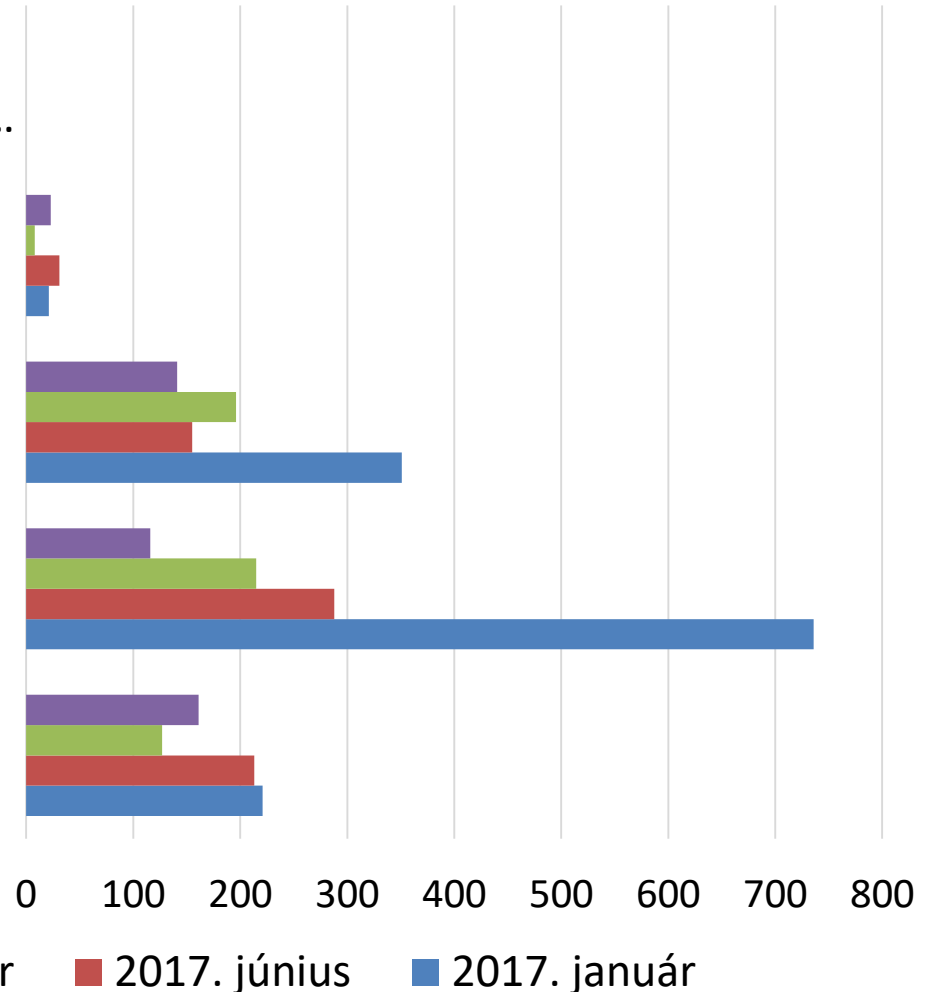
Középfokú oktatásba 16. életévének betöltését követően belépett tanulók...

Alapfokú oktatásban a 16. életévét betöltött tanulók száma

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók száma (a kiemelten tehetséges tanulók kivételével)

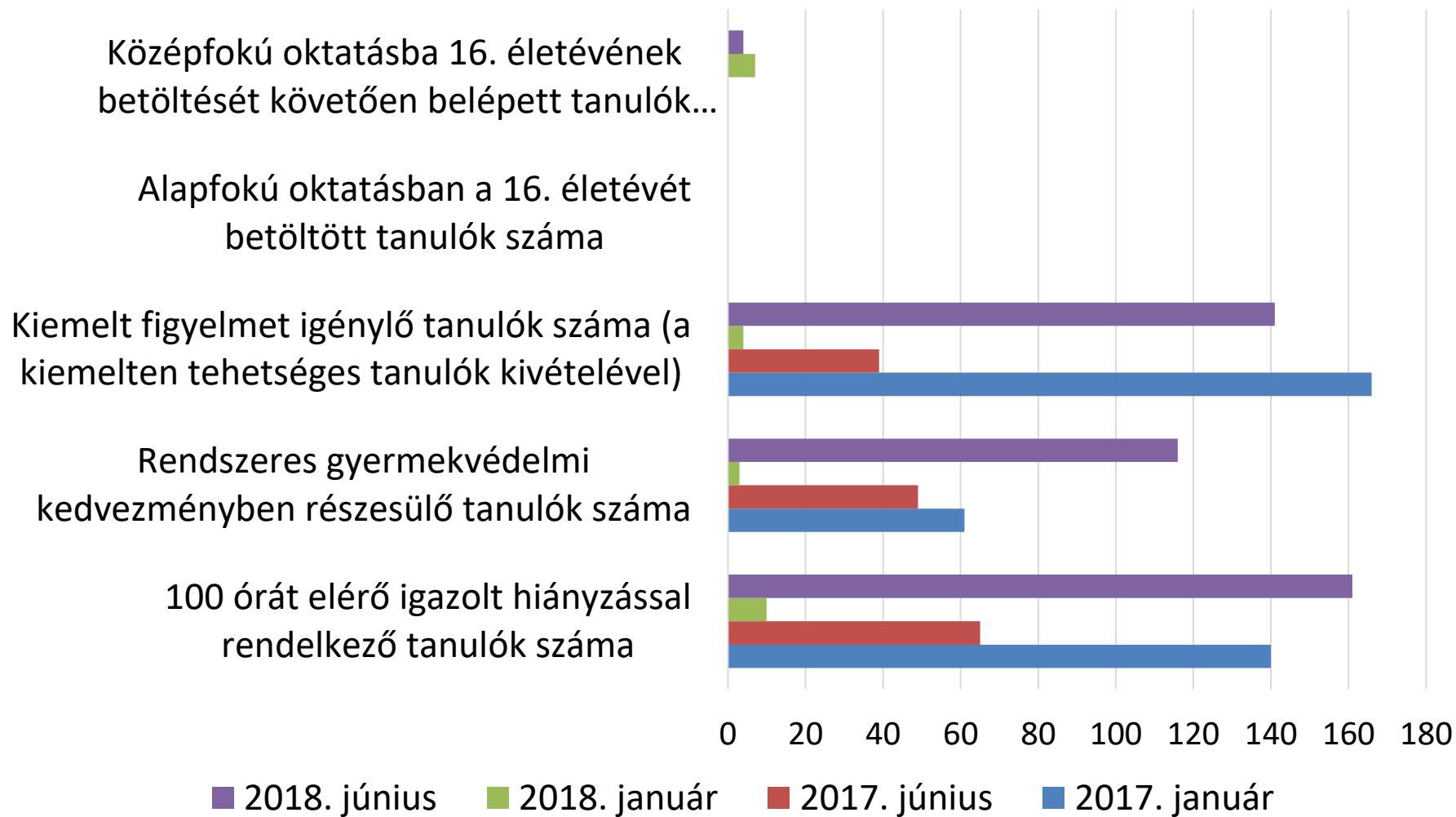
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók száma

100 órát elérő igazolt hiányzással rendelkező tanulók száma

A lemorzsolódás okai

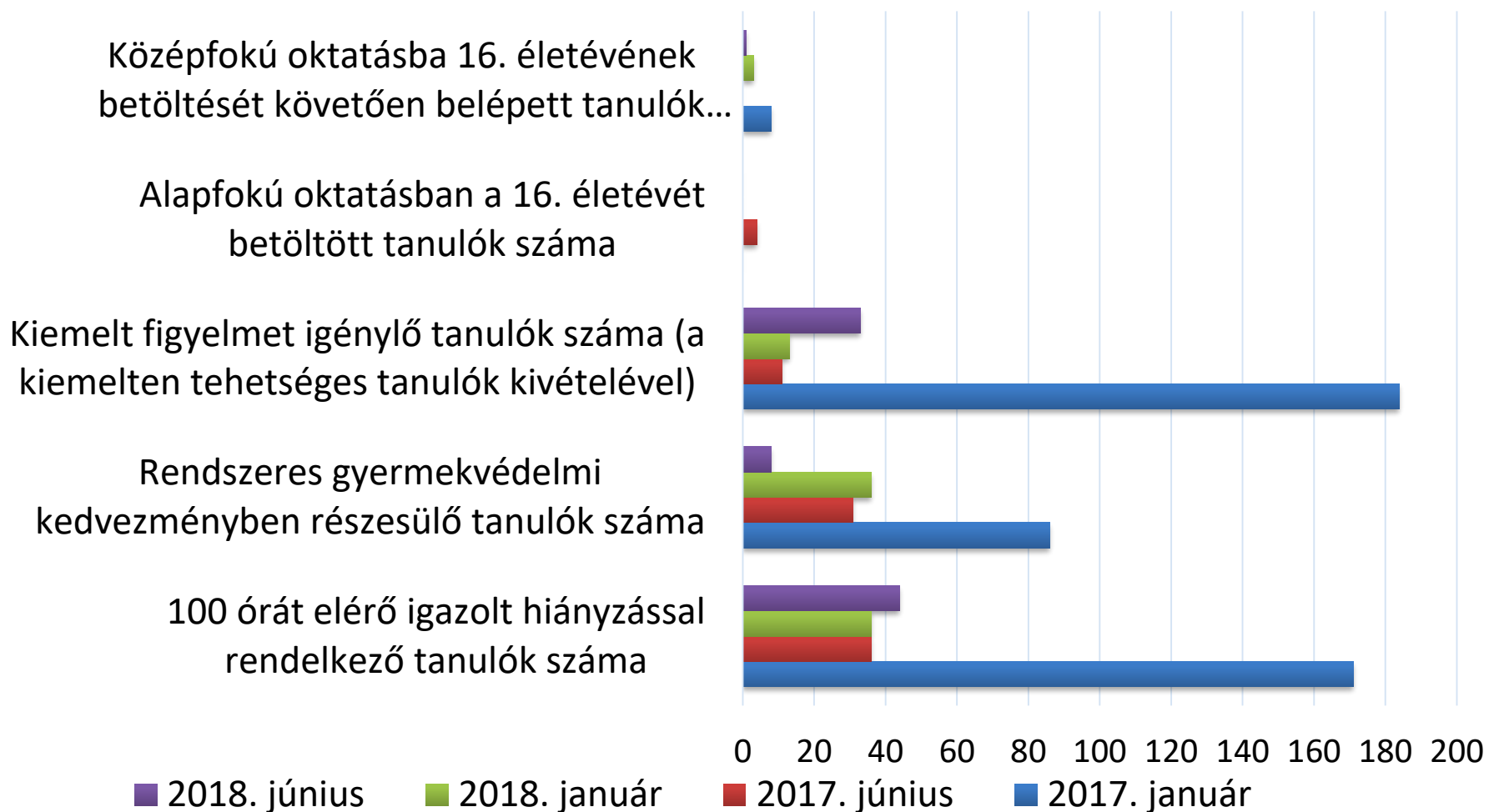
Gimnázium

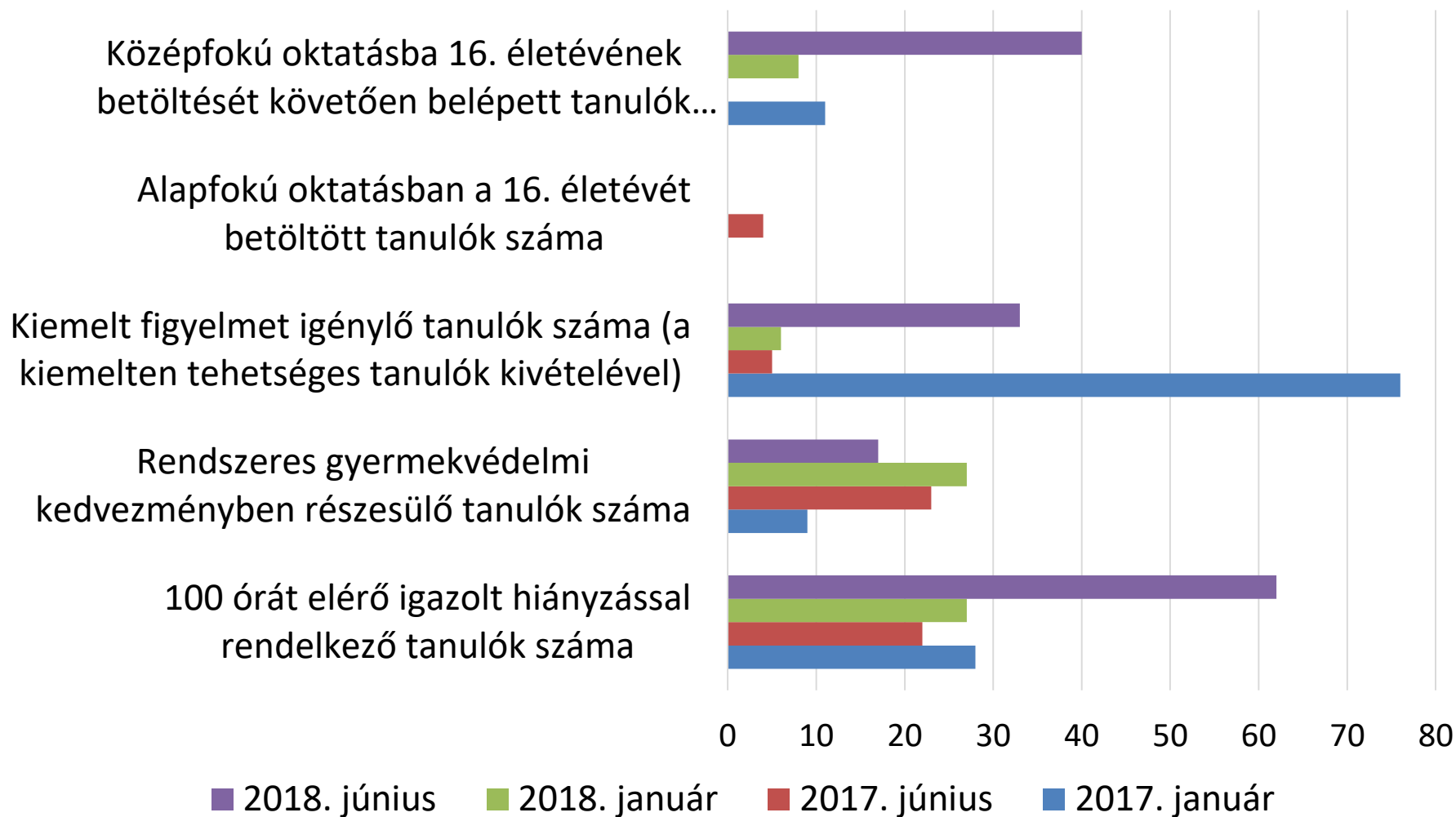
A lemorzsolódás okai

Szakgimnázium

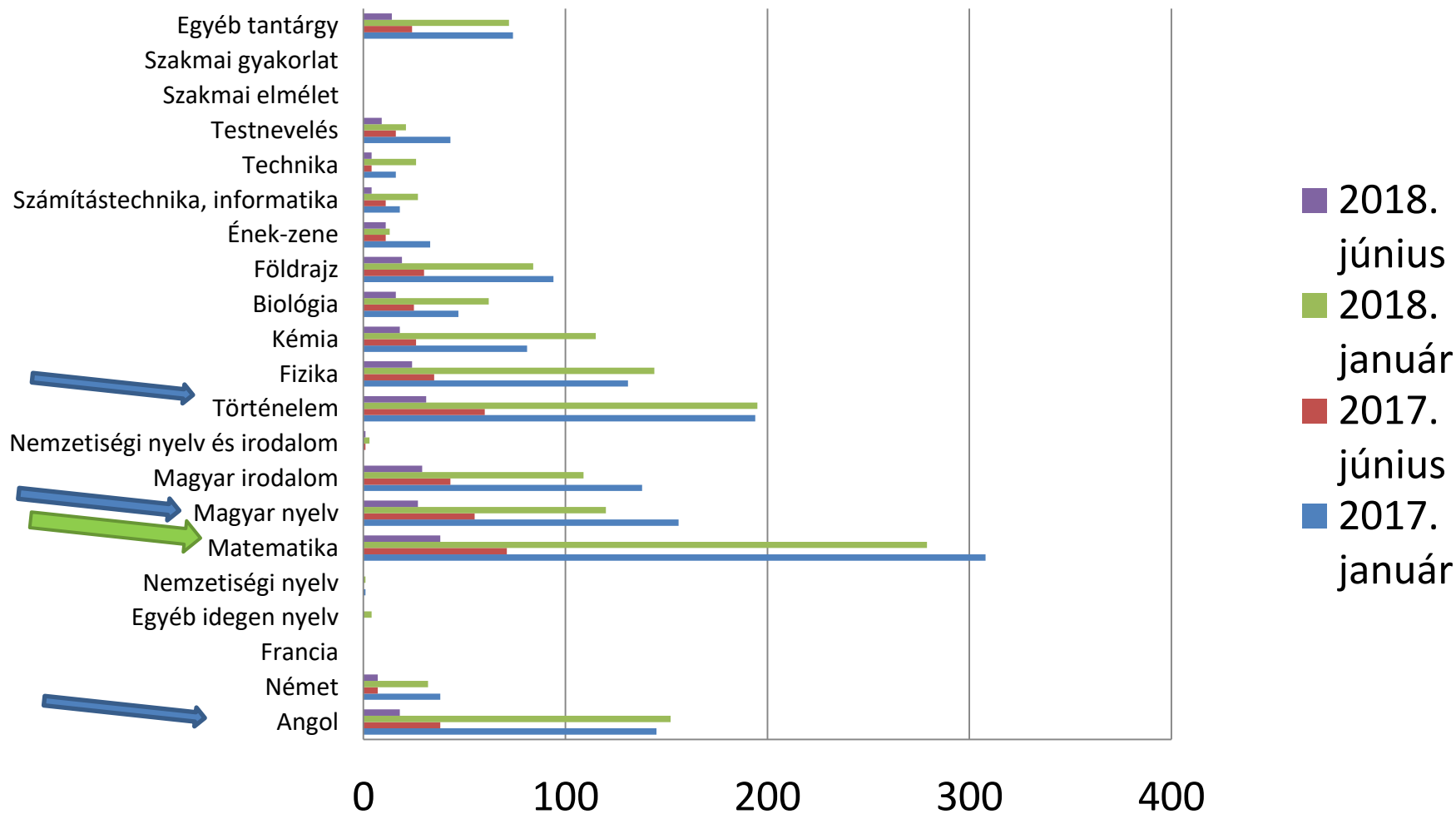
A lemorzsolódás okai

Szakközépiskola

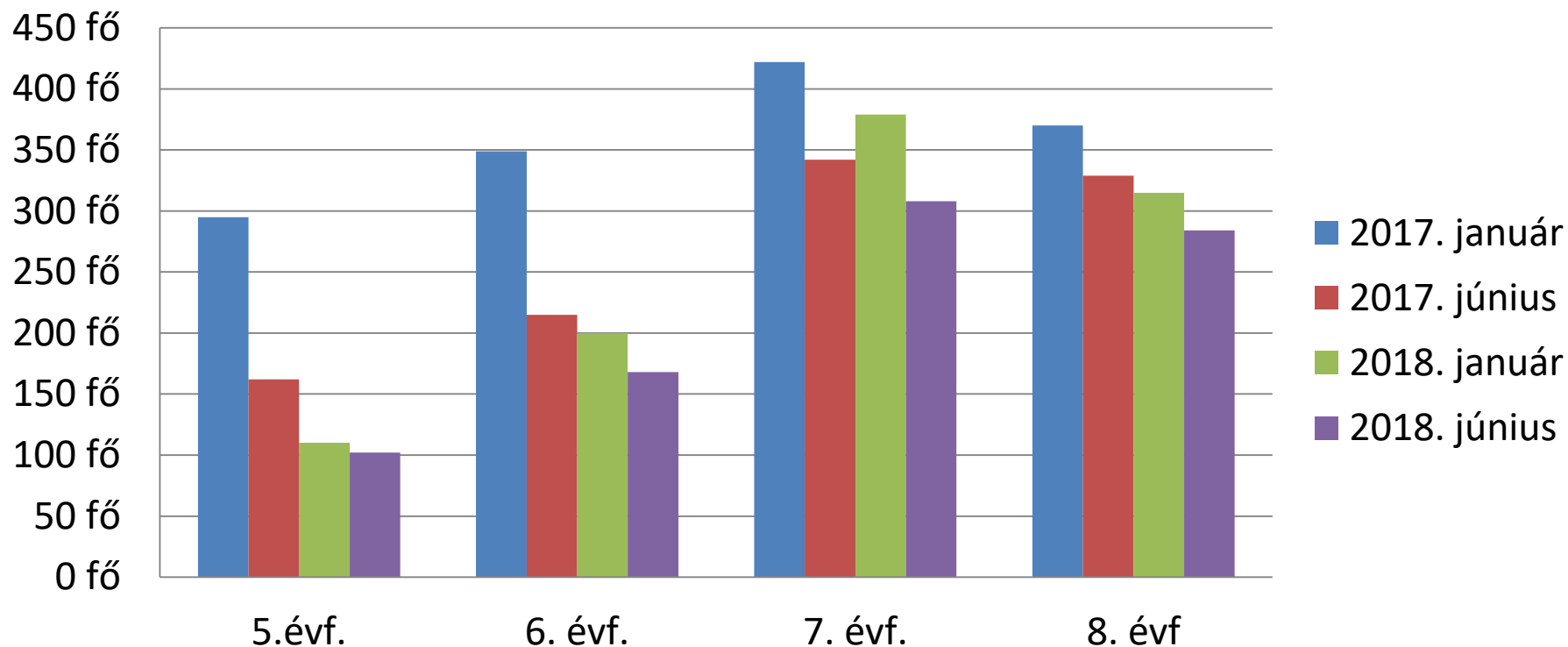
Elégtelen osztályzatok

5-8. osztály

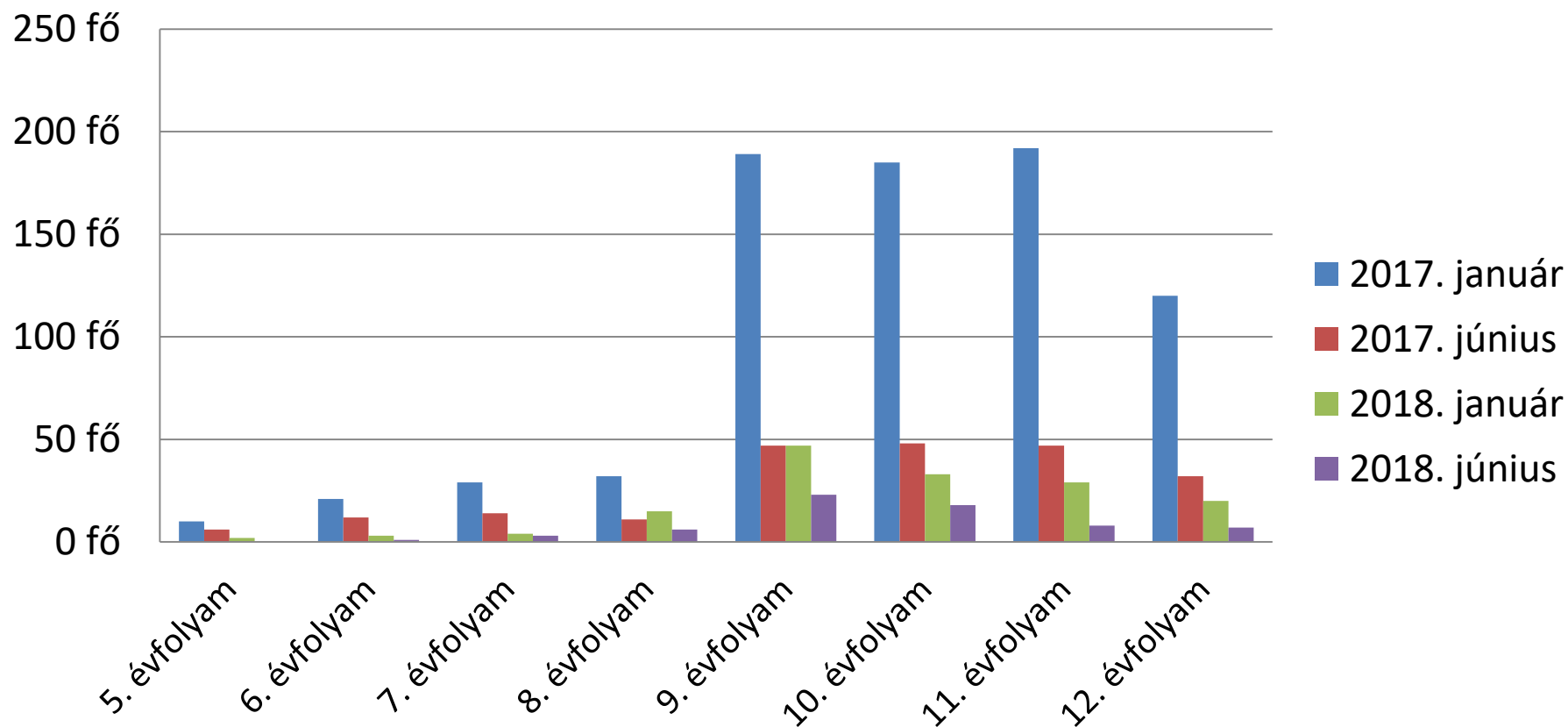
Veszélyeztetettek

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya az általános iskolai képzésben (évfolyamonként)

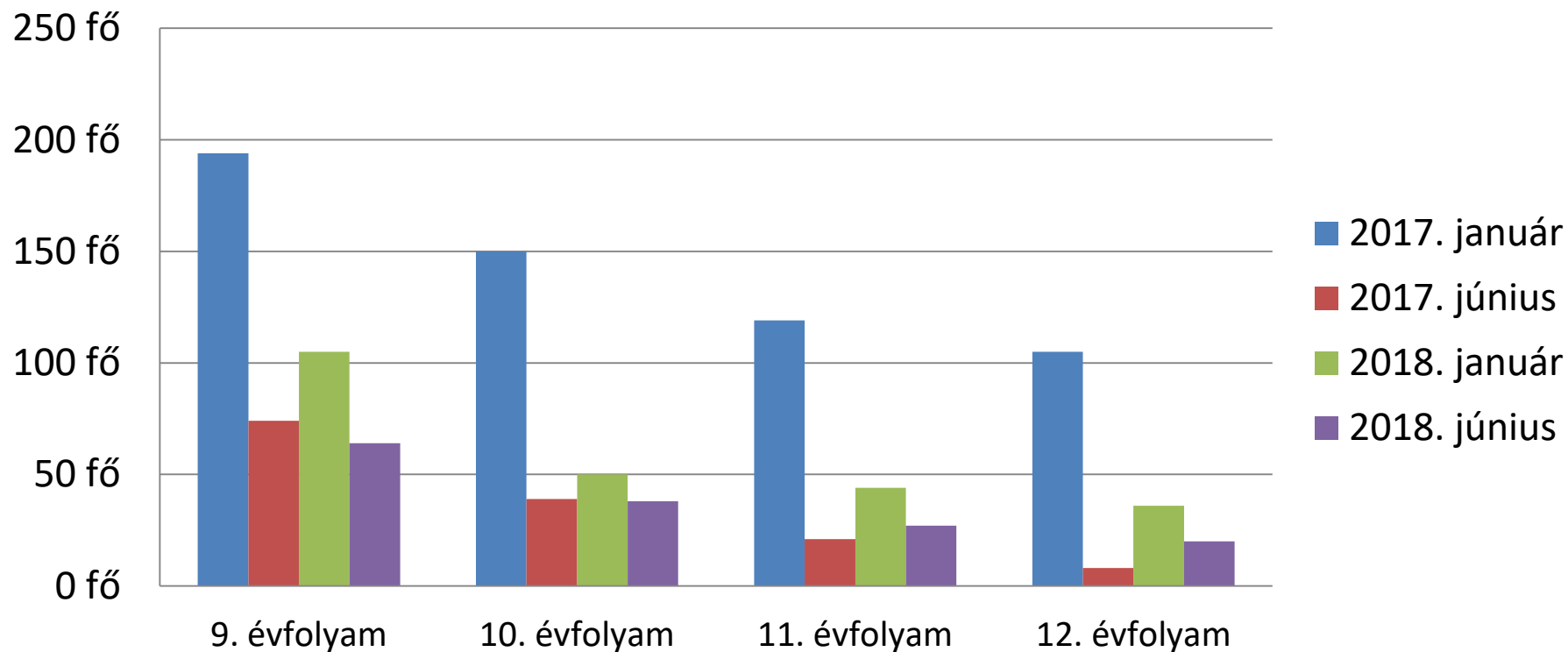
Veszélyeztetettek

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya gimnáziumi képzésben (évfolyamonként)

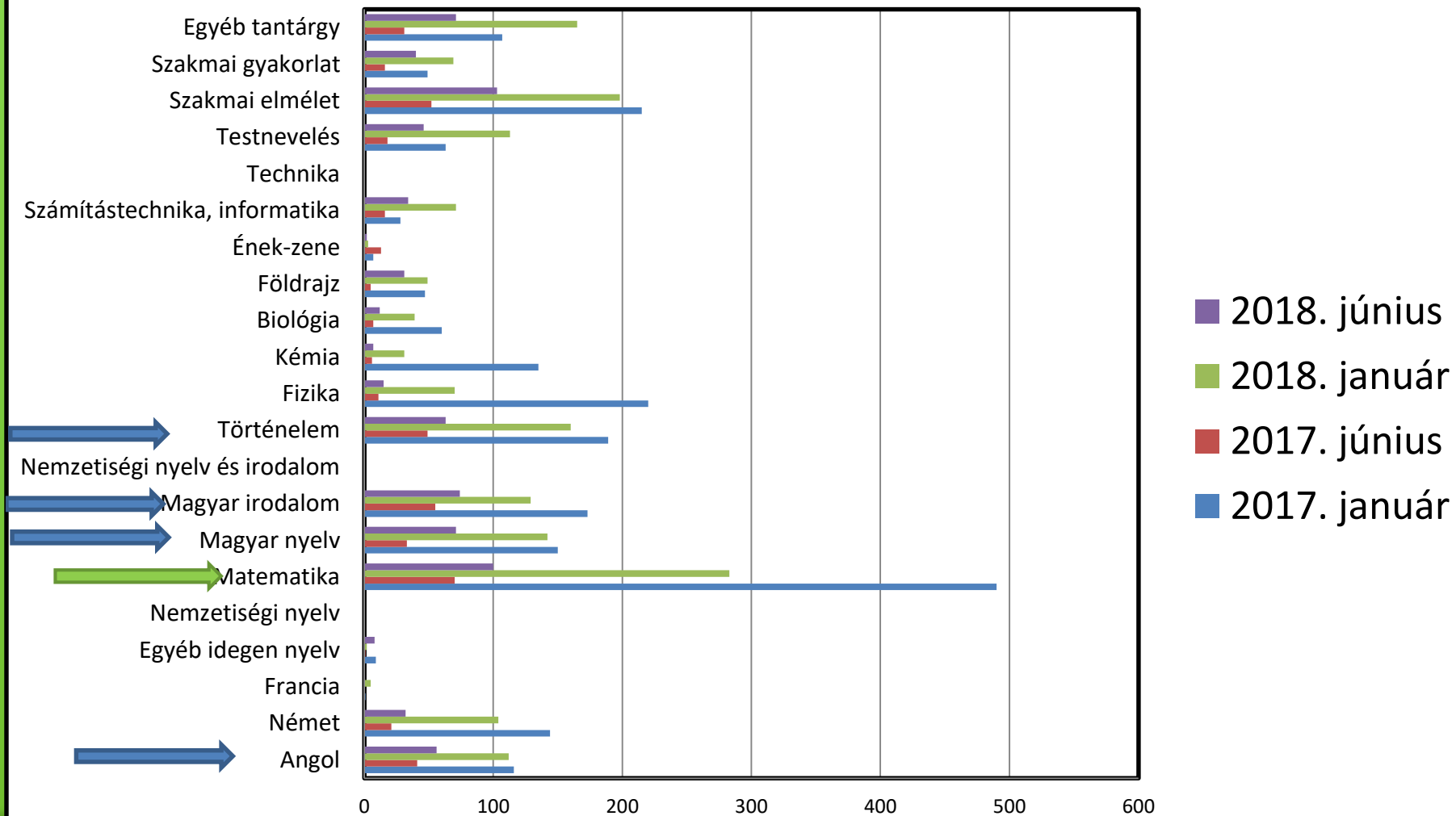
Veszélyeztetettek

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma a szakgimnáziumi képzésben (évfolyamonként)

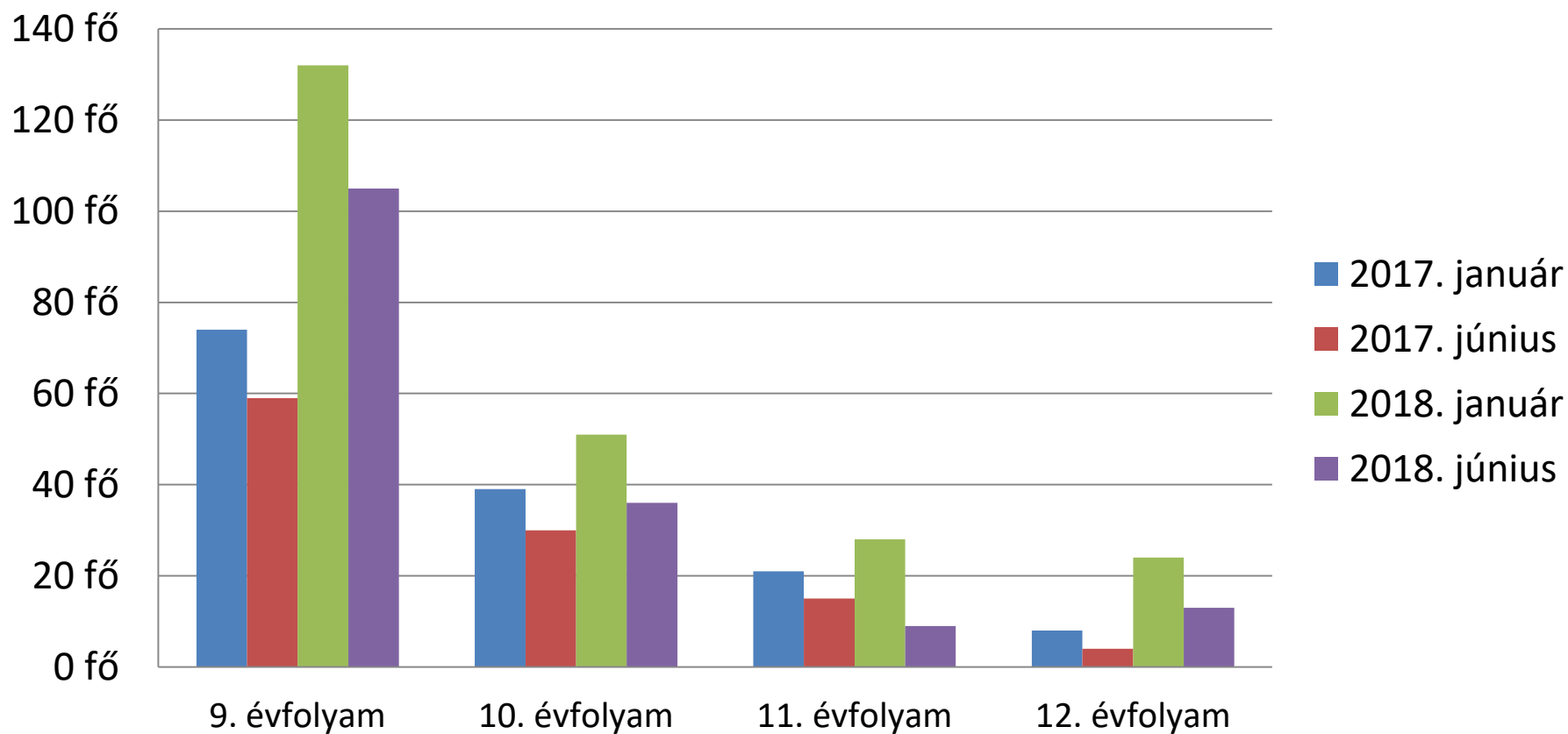
Elégtelen osztályzatok

9-12. osztály

Veszélyeztetettek

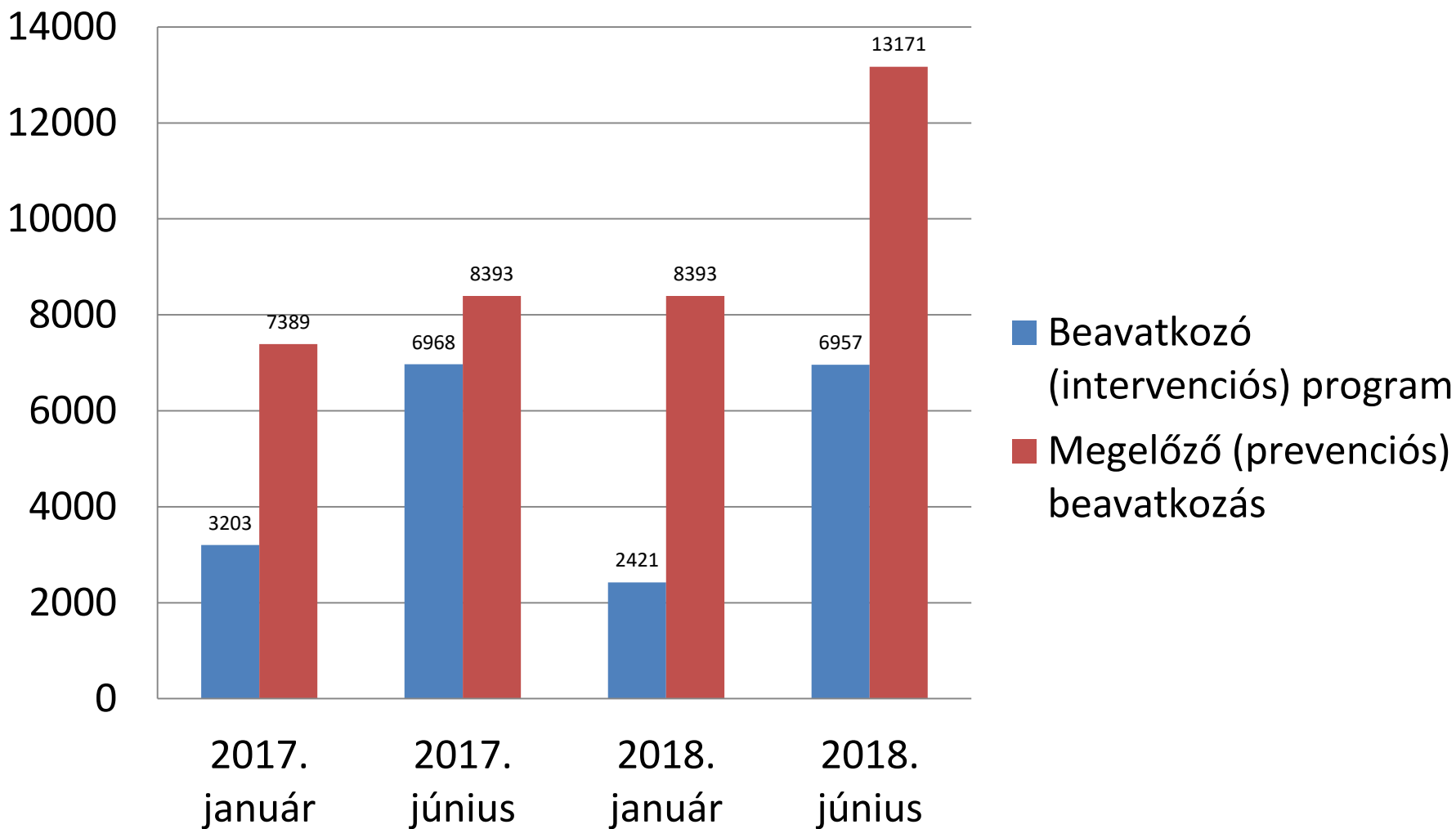
Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma a szakközépiskolai képzésben

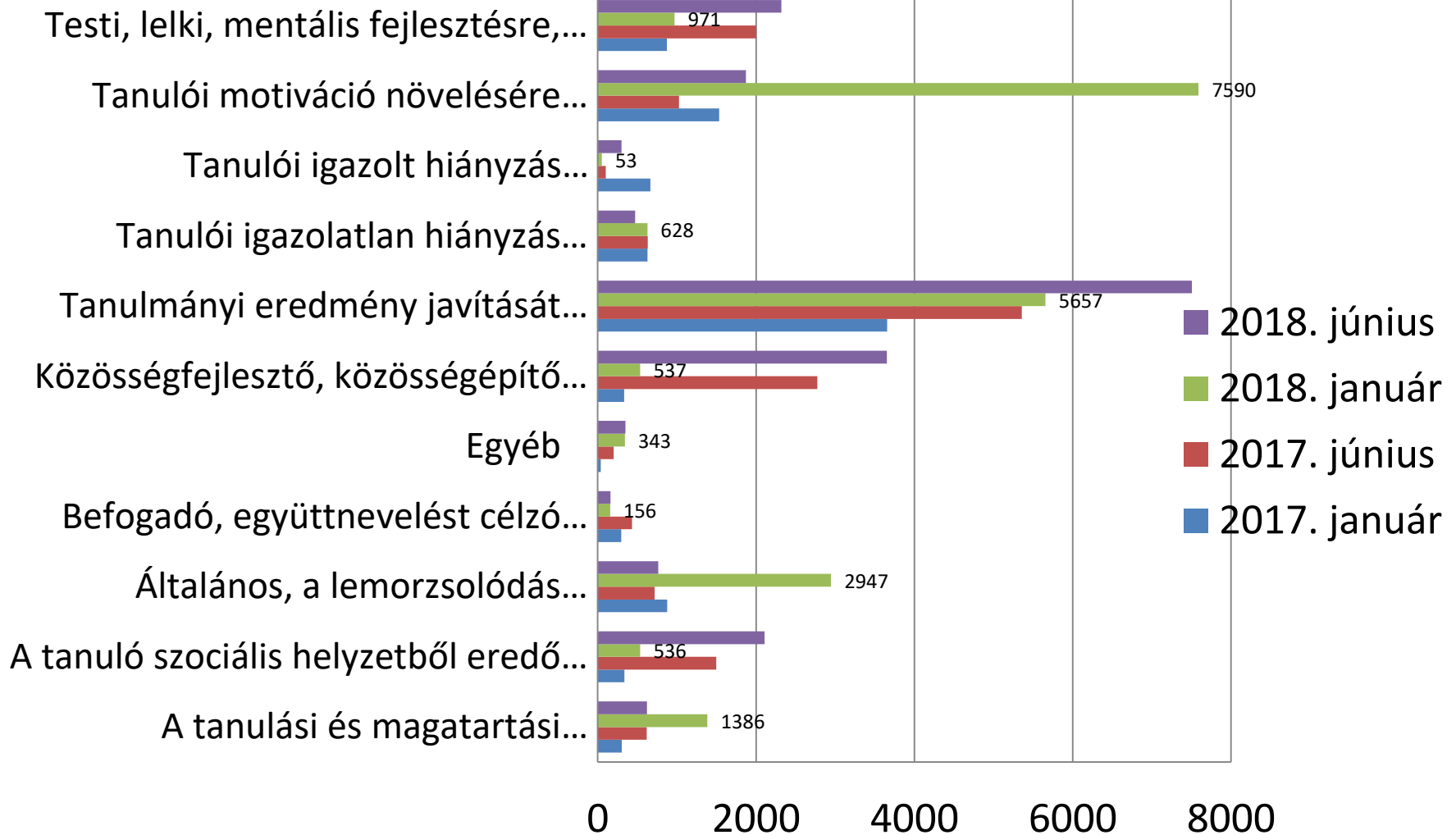
Beavatkozások

Tevékenységek típusa szerinti összehasonlítás

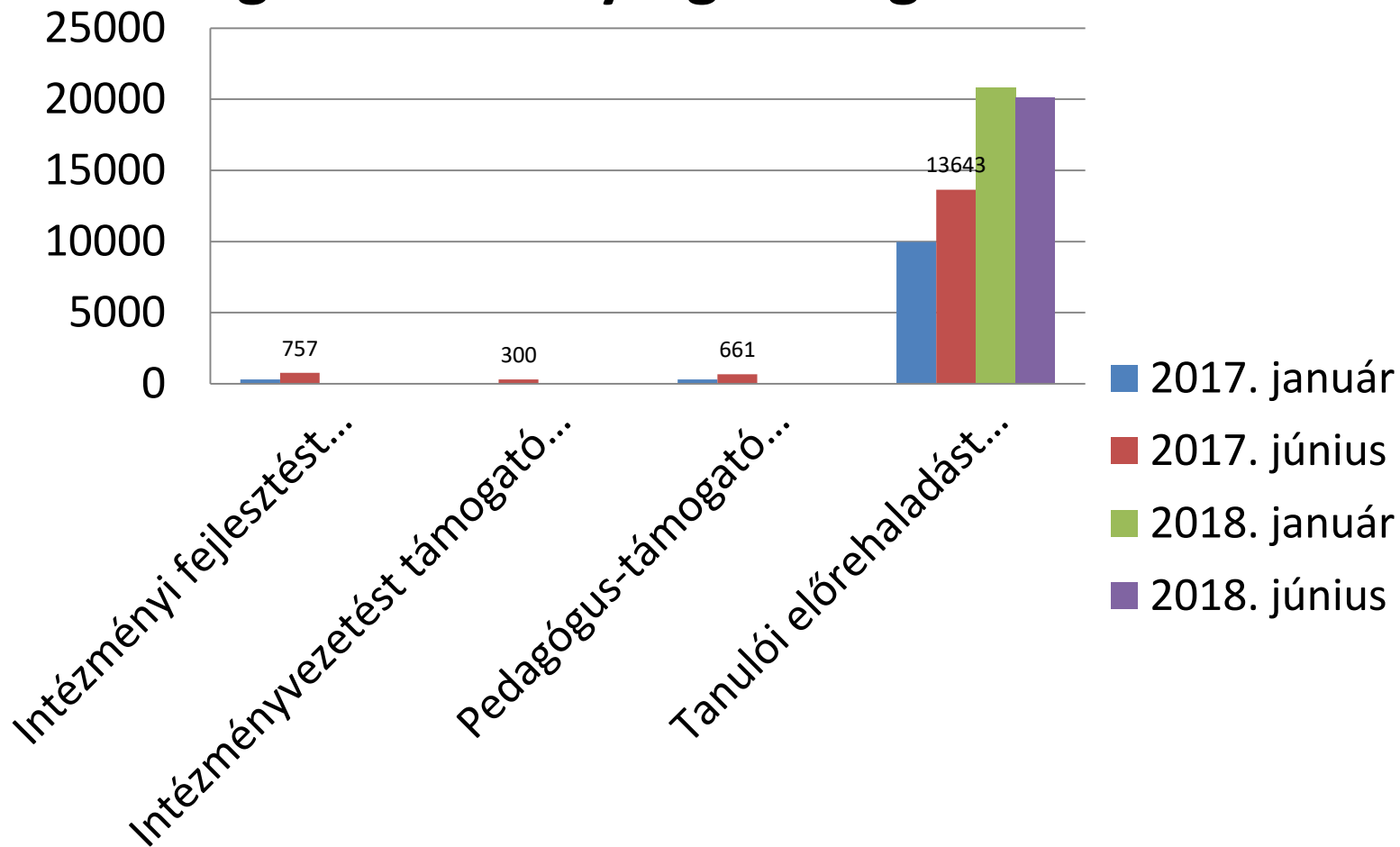
Beavatkozások

Tevékenység célja szerinti csoportosítás

Beavatkozások

Támogató tevékenységek megoszlása

Mit lehet még tenni?

48/2012. (XII. 12.) EMMI rend. 9/A. § –

kapcsolódó pedagógiai szakmai szolgáltatás

- **Pedagógustámogató tevékenységek:** tanácsadói tevékenység a jelzőrendszer adatainak elemzéséhez, értékeléséhez; pedagógiai módszertani fejlesztés; szaktanácsadói látogatás; konzultáció egyéni fejlesztési tervek kidolgozásához, stb.
- **Intézményvezetést támogató tevékenységek:** bevált intézményi jó gyakorlatokról tájékoztatás, adaptáció; szervezet- vagy intézményfejlesztést érintő módszertani fejlesztés; intézményvezetők közötti hálózatos, partneri kapcsolatok építésének támogatása, tudásmegosztás
- **Intézményi fejlesztést támogató tevékenységek:** szaktanácsadói szolgáltatás a korai jelzőrendszer adatainak elemzéséhez, értékeléséhez; kompetenciamérés eredményei nyomán intézményi szintű intézkedési terv készítése, megvalósítása

Forrás: https://www.oktatas.hu/kozneveles/pok/szeged/szeged_lemorzsolodas

Tanári szerepek

Elvárások

- Önkéntes és elvárt feladatok
- Motiváció és fókusz
- Tökéletes és elég jó tanár
- Önvédelem és énvédelem

Kihívások

1. A kommunikáció nehézségei - a generációs különbségek

2. Z generáció (1995-2010) sajátosságai

- ✓ A világ első globális nemzedéke
- ✓ Digitális technológia világa
- ✓ Állandóan „online” vannak
- ✓ Bátrak, kezdeményezők
- ✓ Praktikus szemlélettel rendelkeznek
- ✓ Jellemző rájuk a csapatmunka
- ✓ Áldozatot hoznak az önmegvalósításért
- ✓ Együttműködő tanulás
- ✓ Korcsoportjától, hálózatban tanul
- ✓ Várható munkavállalóként: gyors váltások jellemzik majd
- ✓ Kompromisszum nélkül odébb állnak
- ✓ Sokkal gyorsabb ritmusban élnek
- ✓ Multitasking

3. Szereptévesztés

Helfer szindróma

- Ki segít kinek?
- Ki van a fókuszban?
- az altruizmus mint motiváció
- a segítő identitás
- határok és ami mögötte van
- az autoritás szerepe a segítő kapcsolatban

4. Kiégés

Lángolástól a parázsig...

A burn out kialakulásának lehetséges szakaszai:

1. idealizmus szakasza – kezdeti lelkesedés, nagy remények
2. realizmus – a saját terület nehézségei
3. stagnálás – csökken a személyes érdeklődés
4. frusztráció – üresség érzése
5. apátia – munkahelyi és magánéleti válság

Megoldási lehetőség: a feladatok/szerepek delegálása

Szülőfitnessz

Szülőklub haladóknak

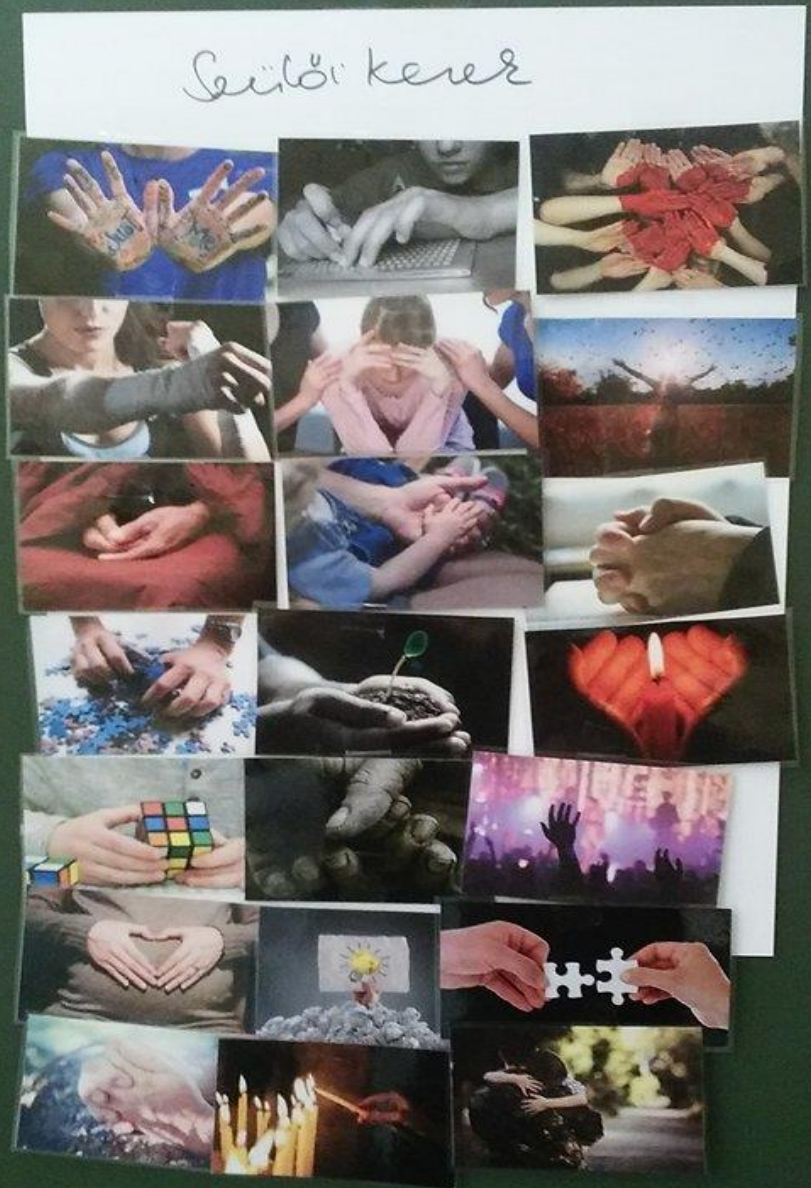

Témák, keretek

- Melegszívű fegyelmezés – a szülői szerep változásai, feladatai
- Változás és lehetőség - a serdülőkor feladatai
- Jól szeretni - szeretetnyelvek
- Jól értelek? - kommunikáció, elfogadás, értő hallgatás
- Háború és béke - konfliktuskezelés, serdülőkori krízis kezelés
- Úton a fejlődés felé – a motiválás eszközei
- A növekedés útján - tulajdonságok és lehetőségek
- „Elég jó szülő vagyok”

Szülői kezek kamaszkorban

Diákszemmel

Amit a szüleim jól csinálnak:

- ▶ nem engednek meg mindent (nem hagynak rám mindent)
- ▶ lehet rájuk számítani
- ▶ sokat jelent, hogy megbíznak bennem
- ▶ meg tudnak bocsátani
- ▶ nem erőltetnek rám semmit
- ▶ bármit csinálok, tudom, hogy szeretnek
- ▶ ha kell, kérhetek segítséget
- ▶ bármiben kérhetem a tanácsukat
- ▶ fegyelmet tanítottak
- ▶ tud bocsánatot kérni, ilyenkor egyenrangúnak érzem magam

Fejlesztendő területek a szülői szerepben:

- ▶ ne legyen túl empatikus, de ne hagyjon magamra
- ▶ érettségünknek megfelelően kezeljen
- ▶ nem kell minden lehetőt megadni (nagyon sok az elkényeztetett gyerek)
- ▶ beszéljenek a múltjukról
- ▶ nem kell, hogy tökéletesek legyenek, mert ha azok, akkor nem érezzük, hogy elég jók vagyunk
- ▶ tudják, hogyan mutassák ki a szeretetüket
- ▶ néha noszogathattak volna jobban
- ▶ legyen indoklás a tiltásban (nem elég a „mert azt mondtam”)
- ▶ más korban élünk, mint ők...
- ▶ folyamatosan próbáljanak megismerni

A motiválás eszközei

- Autonómia
- Kompetenciahatárok megfogalmazása
- Feladatok delegálása
- Felelősségvállalás
- Önkéntesség
- Dicséret
- Alulról jövő kezdeményezések
- Bizalom teli légkör
- Nyílt kommunikáció

Önkéntesség

× ⓘ Csillagpont
www.csillagpont.reformatus.hu

f i v Q ENG X

: Csillagpontról

MI A CSILLAGPONT?
HELYSZÍN & IDŐPONT
ÖNKÉNTESÉG
ARCHÍVUM

: Média

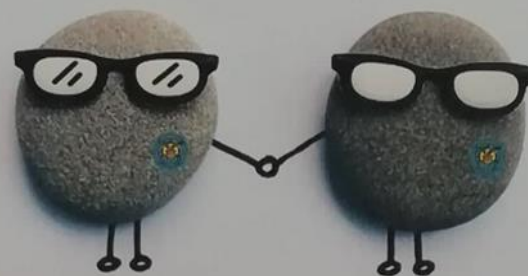
EZ TÖRTÉNT 2017-BEN
HÍREK
GALÉRIA
VIDEÓK
REFORMATUS.HU

: Kapcsolat

IMPRESSZUM
TÁMOGATÓK

Legyél Te is segítők!

Tudod milyen egyedül lenni? Tudod, milyen, amikor nem számíthatsz senkire? Nem tudod, mit tegyél?

Nem tudod, kihez fordulj, pedig tudod, hogy baj van? Segítenél?

Akkor Te vagy a mi emberünk. :)

Ifjúsági szervezetek

- SDG Református Diákmozgalom
  - <http://sdg.org.hu/>
- Református Fiatalok Szövetsége (REFISZ)
  - <http://uj.refisz.hu/index.html>
- Magyar Cserkészszövetség
  - <https://www.cserkesz.hu/>
- Fiatalok az élet küszöbén (FÉK)
  - <http://kozepsulis.fek.hu/>

Segítő szervezetek

- Tisztás Községi Hely <http://tiztashely.hu/>
- Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány <https://www.kek-vonal.hu/index.php/hu/>
- Tini Rehab –
Fiatalokorúak
Drogterápiás Otthona <http://tinirehab.hu/>

Segítő szervezetek

- Murmo <http://murmo.hu/>
- Vadaskert Alapítvány
Gyerek- és
Ifjúságpszichiátriai
Kórház és
Szakambulancia <http://vadaskert.hu/>
- Nemzeti Média és
Hírközlési Hatóság <http://nmhh.hu/>

Köszönöm a figyelmet! 😊

Nagy Márta
pedagógiai szakértő

+36-30-862-65-48

nagy.marta@reformatus.hu